

ТОШКЕНТ ҲАҚИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ
ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН
ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 69 (9815). • 1990 йил 7 апрель • Баҳоси 5 тийин.

СССР ПРЕЗИДЕНТИНИНГ АҚШГА ТАШРИФИ ТЎҒРИСИДА

СССР Президенти М. С. Горбачевнинг АҚШга ташрифи шу йил 30 майдан 3 июнгача давом этиши ҳақида ахдномага эришилди.

БЕКТЕМИР НОҲИЯ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Бектемир ноҳия партия ташкилотининг ташкилий конференцияси бўлиб ўтди.

Нариманов шаҳар партия комитети биринчи котиби бўлиб ишлаб келган Г. И. Соболев ноҳия партия комитети биринчи котиби ва бюро аъзоси этиб сайланди.

Тошкент вилоят партия комитети ташкилий-партиявий ва кадрлар иши бўлими масъул ташкилотчиси бўлиб ишлаган М. Ш. Йўлдошев ноҳия партия комитети иккинчи котиби ва бюро аъзоси қилиб сайланди.

Тошкент шаҳар партия комитетининг мафкура бўлими инструктори бўлиб ишлаган Р. С. Абдуллаев ноҳия партия комитетининг котиби ва бюро аъзоси қилиб сайланди.

Конференциядан сўнг ўтказилган Бектемир ноҳия партия комитетининг ташкилий пленумида бюро аъзолари сайланди, партия комитетининг бўлим мудирлари тасдиқланди.

Шунингдек, Бектемир ноҳия партия ташкилотининг назорат-тафтиш комиссияси пленуми ҳам бўлиб ўтди. Унинг раиси қилиб «Фотон» ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитети ҳузуридаги партия комиссияси раиси бўлиб ишлаб келган А. Т. Мирсаидов сайланди.

Конференция ишида Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети биринчи котиби А. И. Фозилбеков қатнашди ва нутқ сўзлади.

АЛОҲИДА КИТОБЧА ҚИЛИБ ЧИҚАРИЛДИ

М. С. Горбачевнинг 1990 йил 27 март кунини СССР президентлик кенгашида сўзлаган нутқи «Қатъий ўзгаришлар йўлидан» китобчаси нашр этилди.

Китобчани Сийёсий адабиёт нашриёти тайёрлади ва «Красный пролетарий» босмаханасида босиб чиқарилди.

(ТАСС).

САБЗАВОТКОРЛАР ДАЛАСИДА

Меҳнатни ташкил этишнинг онла пудрати — дала ишларини тез ва соз ўтказиш имкониятини бермоқда. Буни Тошкент ноҳиясидаги С. Раҳимов номида колхоз мисолида кўриш мумкин. Суратларда: онлавий пудратчилар — Саодат

Маллабоева қизи Мавлуда ва келини Зилола билан помидор кўчатини экишмоқда.
Экилган кўчатлар устига пешма-пеш пленка тортилаётир.

В. ТЎРАЕВ суратга олган.

КПСС XXVIII СЪЕЗДИ ОЛДИДАН

КПСС Устави лойиҳаси-муҳокамада

КПСС янги Уставининг рўномаларимизда эълон қилинган лойиҳаси ҳозир кенг омма томонидан қизғин муҳокама қилинмоқда. Бу янги муҳокамада иштирок этиш айниқса, коммунистлар учун ҳам қарз, ҳам фарз деб биламан. Шу боис ўз фикр-мулоҳазаларим билан ўртоқлашмоқчиман.

Устав лойиҳаси муқаддимасига шундай ўзгаришлар киритилишини истайман.

Лойиҳада: Совет Иттифоқи Коммунистик партияси—ўзини ўзи бошқарадиган иктымол-сиёсий ташкилот, маслакдош коммунистларнинг ихтиёрий бирлашмаси.

Ўзгариш: Совет Иттифоқи Коммунистик партияси маслакдош кишиларнинг илгор отрядини ихтиёрий бирлаштирган, ўз-ўзини бошқарадиган иктымол-сиёсий ташкилотдир.

Лойиҳада: У Маркс, Энгельс, Ленин голяларини ижодий ривожлантиришга асосланиб, коммунистик истиқболни кўзлаб, мамлакатда инсонпарвар, демократик социализм қуришни, байналмилалчилик, умумбашарий қадриятларни қарор топтиришни ўзига мақсад қилиб кўяди.

Ўзгариш: У Маркс, Энгельс, Ленин голяларини ижодий ривожлантириш, мамлакатда инсонпарвар, демократик социализм қуришни, байналмилалчилик, умумбашарий қадриятларни қарор топтиришни ўзининг ҳаракат дастури деб билади.

Лойиҳада: КПСС ишчилар синфи, барча меҳнаткашларнинг танлаб олган социалистик йўлга таянади, халқнинг манфаатларини ифодалайди ва ҳимоя қилади, кўп миллатли совет жамиятини ўзининг сиёсий ҳаракат дастури негизда жиёслаштиришга интилади.

Ўзгариш: КПСС ишчилар синфи ва умуман барча халқларнинг манфаатларини ифодалайди ва ҳимоя қилади, кўп миллатли совет федерациясини ўзининг сиёсий ҳаракат дастури негизда

жиёслаштириш ва мустақамлашга интилади.

«КПССга аъзолик» деб номланган биринчи бобнинг биринчи бандини қуйидагича ифодалаш мумкин.

Лойиҳада: 1. 18 ёшга тўлган, партия Программаси ва Уставини эътироф этувчи, унинг ташкилотларидан бирида ишловчи ва аъзолик бадалларини тўлаб турувчи СССРнинг ҳар бир граждани КПСС аъзоси бўла олади.

Ўзгариш: 1. 19 ёшга тўлган, партия программаси ва Уставини эътироф этувчи, ташкилотлардан бирида иш-

рилади. Шу билан 30 йил дейилгани маъқулроқ.

«Партия ички демократияси» деб номланган иккинчи бобнинг 6-бандида «КПСС гоёвий бирлик ва партиявий ўртоқлик асосида, ўзини ўзи бошқариш принциплари негизда яшайди ва ишлайди» жумлаларида «КПСС гоёвий бирлик ва партиявий ўртоқлик асосида яшайди ва ишлайди» деб ёзиш маъқул. Чунки «ўзини ўзи бошқариш» масаласи муқаддимда айтилгани етарли деб ҳисоблайман.

7-бандда «Партия ташки-

Комитетининг секретари — «Правда» газетасининг бош муҳаррирлигига сьездда сайланади» деб ёзган маъқулдир.

«Партиянинг ташкилий тузилиши» деб номланган учинчи бўлим 20-бандидаги «Бошлангич партия ташкилотларининг фаолиятини, жумладан маош олиб ишлайдиган ходимларни пул билан таъминлаш учун аъзолик бадалларидан тушган маблағларнинг 50 фоизига бўлган қисмидан фойдаланиш ҳуқуқи берилди» жумлалари ўрнига «Бошлангич партия ташкилотларининг фаолиятини, жумладан маош олиб ишлайдиган ходимларни пул билан таъминлаш учун аъзолик бадалларидан тушган маблағларнинг 30—60 фоизгача фойдаланиш ҳуқуқи берилди. Бошлангич партия ташкилотларида қоладиган бадалнинг қанча фойз бўлишини Иттифоқдош жумҳуриятларнинг коммунистик партиялари белгилайди» деб ёзган мақсадга мувофиқ бўлади.

«Партиянинг мулк ва пул маблағлари» деб номланган олтинчи бобнинг 37-бандига қуйидагича ўзгариш киритилса.

Лойиҳада: Даромади 70 сўмгача бўлганда — 10 тийин.

71 сўмдан — 100 сўмгача — 20 тийин

101 сўмдан — 150 сўмгача — 30 тийин.

151 сўмдан — 200 сўмгача — 1 фойз.

201 сўмдан — 250 сўмгача — 1,5 фойз.

251 сўмдан — 300 сўмгача — 2 фойз

301 сўмдан — 350 сўмгача — 2,5 фойз.

350 сўмдан ошганда — 3 фойз.

Ўзгариш: даромади 100 сўмгача бўлганда — 10 тийин.

101 сўмдан — 200 сўмгача — 1 фойз.

201 сўмдан — 300 сўмгача — 2 фойз.

301 сўмдан — 400 сўмгача — 2,5 фойз.

400 сўмдан ошганда — 3 фойз.

Тўқин ҚОЗОҚБОВ,
1963 йилдан КПСС аъзоси.

МЕНИНГ ТАКЛИФЛАРИМ

ловчи ва аъзолик бадалларини тўлаб турувчи СССРнинг энг фаол граждани КПСС аъзоси бўла олади.

Шу бобнинг 3-бандидаги «КПСС аъзосининг вазифаси партиянинг жамиятдаги авангардлик позицияларини таъминлаш...» деб бошланган жумлаларда қуйидаги ўзгаришни киритиш мақсадга мувофиқдир: «КПСС аъзосининг вазифаси ўз партиясининг жамиятдаги авангардлик позицияларини таъминлаш...». Қолгани матн бўйича, ёзилгани маъқул.

4-банднинг иккинчи абзацдаги «камиди 40 йил партия стажига...» деган жумлани «камиди 30 йил...» деб тўғрилаган маъқул. Чунки умуман партия сафида 40 йил бўлганлар «КПСС ветерани» бўлмайди, балки узоқ вақт фаол ишлаган коммунистларга бошлангич партия ташкилотининг ноҳия, шаҳар партия комитети томонидан тасдиқланадиган қарори билан шу унвон бе-

лотлари ўзларининг ички турмуши ва фаолияти қурилишда мустақилдирлар. Уларнинг қарорлари КПССнинг Программавий мақсадларига ва Устав нормаларига зид бўлмаса, юқори органлар томонидан бекор қилиниши мумкин эмас, шахсий ишларга оид қарорлар бундан мустаснодир» дейилган. Буни қуйидагича ўзгариш лозим деб ҳисоблайман. «Партия ташкилотлари ўзларининг ички турмуши ва фаолиятини бошқаришда мустақилдир. Уларнинг қарорлари КПСС программаси ва Уставига зид бўлмаса, юқори партия органлари томонидан бекор қилиниши мумкин эмас, коммунистнинг шахсий ишларига оид қарорлар бундан мустаснодир».

16-банднинг сўнгги жумлалари «Правда» газетасининг бош муҳаррири КПСС Марказий Комитетининг Пленумида тасдиқланади» ўрнига «КПСС Марказий

Янада

аниқлаштирилсин

КПСС Устави лойиҳаси муҳокамага қўйилди. Буни шубҳасиз ҳаёт, қайта қуриш руҳи тақозо этди. Қайта қуриш эса коммунистга масъулиятли талаблар қўймоқда. Шу жиҳатдан олиб қараганда лойиҳанин биринчи бандидаги биринчи жумлада нимадир етишмаётганга ўхшайди. Унда: «18 ёшга тўлган, партия Программаси ва Уставини эътироф этувчи, унинг ташкилотларидан бирида ишловчи ва аъзолик бадалларини тўлаб турувчи СССРнинг ҳар бир граждани КПСС аъзоси бўла олади», дейилган. Мен шу жумлани «Меҳнат коллективи, оила ва жамиятда шахсий ибрат кўрсатувчи СССРнинг ҳар бир граждани КПСС аъзоси бўла олади», деган сўзлар билан тўлдиршни таклиф этаман.

Маълумки, кўпгина коммунистлар ноҳақ айбланиб, партиядан ўчирилдилар, жиний жавобгарликка тортилдилар. Тўғри, баъзан ҳақиқат қарор топиб, айбланганлар айбисиз, деб исботланди, ишларига тикланди. Лекин, оқлангунга қадар инсоннинг асаби ишдан чиқади, соғлиғидан айрилади. Буларнинг ўрнини моддий зарарни қоплаш билан тўлдириб бўлмайди.

Шунинг учун Устав лойиҳасининг 5-бандидаги жумладан сўнг: «Коммунистга қўйилган айблар тасдиқланмаса у ўз иш жойи ва партия аъзолигига тикланади, етказилган моддий зарар уни асоссиз айбланган кишилардан ундириб олинади» деган сўзлар қўшилса келгусида коммунистлар бошига ёғилдиган тўхматлар камайиб, ивоғорлар тилларини тийиб юришарди.

Ҳ. ОМОНОВ,

Тошкент янги консерва заводининг ичкиси.

УСТОЗ ВА ШОГИРДААР

Тошкент чинни заводи коллективи қўлидан чиқайтган барча маҳсулот турлари ўзининг харидорлиги билан ажралиб туради. Нафис, бежириш, жумҳуриятимиз гўзаллигини, табиатимиз манзараларини ўзда акс эттирган ҳар хил идишлар — чойнагу пнёлалар, косою лаганлар, кўралар ва бошқа буюмлар харидор эътиборини ўзига жалб қилади. Шунинг учун ҳам бундай негиз истеъмол молларни савдо тармоқларида ётиб қолмапти, унга ҳатто қатор хормжий мамлакатларда ҳам миқозлар кўпайиб бормоқда.

Чинни буюмларига турли безан беришда мусавир Ёкубон Қорабоевнинг ҳиссаси натадир. Унинг узоқ йиллик ижодий фаолиятида қатор расмлар ва шакллар намуналарини яратди. Улар кўпайиб чинни идишларига туширилиб, мутахассисларнинг юқори баҳосига сазовор бўлди. Моҳир ижодкорнинг кўп йиллар давомидаги самарали меҳнати муносиб тақдирланиб, унга Ўзбекистон халқ рассоми юксак унвони берилди. ЎзТАГ суратчиси О. Журавлев олган ушбу суратда мусавир Е. Қорабоев ўз шогирдлари Мастура Қорабоева, Мақсуда Шомуродова ва Юсуфжон Қорабоевлар билан ишлаб чиқаришга жорий этиш учун тайёрланган расмларнинг янги намуналарини муҳокама қилмоқда.

М. МАҲМУДОВ.

• Ҳукм ўқилгандан сўнг •

Бу саволга жавоб топиш учун одаларимизнинг ички дунёларига, хилвараб илиби турган эътиқодларига назар ташлайлик. Дарвоже, эътиқод... Инсониятни эътиқод-ишончигина ушлаб туради. Ҳозирги ашларимизда нима бор? Улар барча гуноҳ ишларга кўл уриб улгуришяпти, панд-насиҳат эшитишганда беихтиёр эснаб юборадилар. Нега? Чунки, эътиқодсизлик қон-қонларига сингиб кетган, қулоқларини шаллаки мусиқа қар қилган, кўзларини видеолар хиралаштирган...

Одам бир вазвасига тушмасин, ётса ҳам, турса ҳам ноҳўя ҳаёдан қутилаолмайди. Айтишларича, ўз-ўзини остиган киши охири дақиқада кўзи очилиб, қўтилишга ҳаракат қилиб қолар экан. Вазваси қотилликка ундайди, то ниятига етказмагунча биқинига туртаверади.

Утган йили Чинозда, куппа-кундузи бир киши ўз хотинини йўл устида пичоқлаб қўйди. Аёли ажрелиш учун халқ судига келётган экан. Атрофда одамлар тўхтовсиз ўтиб турибди. Эр хотинига нима деган, у қандай жавоб қайтарган — номаълум. Эҳтимол, сиз билан яшамайман, дегандир. Шайтон вазвасига тушган йигитнинг қўлида пичоқ пайдо бўлди. Бир инсон хаёти шу тариқа тугади. Қотилнинг ҳаёти энди ҳаёт бўлмайди, қўтилиб келган тақдирда ҳам одамлар орасида ёзилб-сочилиб юролмайди.

Редакциямига бир отахон тез-тез келиб туради. Хасса ушлаган қўллар дир-дир титрайди, хотиржам гапиролмайди: кўзларидан дув-дува ёш тўкилади. Маълум бўлишича унинг қубеи қизини уриб, бир умр мажруҳ қилиб қўйибди. Бир йилдан бери оёқ-кўли ишламай тўшақда ётар экан. Турмуш қурганларига эндигина икки-уч йил бўлган ашларнинг аҳоли бу. Беихтиёр йўлаб қоламиз: ўз ёстиқдошини ҳаёт қувончларидан, дунё илинжларидан жудо қилган йигитда ҳам эътиқод-ишон бормикин? Бизнингча йўқ бўлса керак. Бўлимса хотинини парваришлаб, ота-онасидан узр сўради, қизчасининг тақдирини ўйларди...

Биз сизга қуйида ҳикоя қилмоқчи бўлган воқеа даҳшатга тўла, зийтан одамнинг сочи кўтарилиб тили қалимага келмайди...

Шўхрат қизил «Жигулисини ҳовлига киргизиб, машинадан тушди. Ранги докдак оқарган, кўзларининг тубида қурқув-ҳадик сезилди. Углининг бежо холатини кўриб, Гулсара опанинг юрагига гўл-гўла тушди.

— Тинчликми?

Шўхрат дарвозага ҳадиксираб қараб қўйди, ютинди.

— Хуршидан, қайнонамни отдим... ўлдирдим...

Гулсара опанинг тили айланмади. Углининг қон сарлаган оқ кастюм-шимми даҳшатли воқеа рўй берганидан делолат бериб турарди. Боққини опанинг ҳаёлида бир савол чанр урарди: «Энди нима бўлади?!» Ҳали замон милиционерлар келади. Ишиқилиб оқ калтак, қора калтак бўлиб келмасин-да. Она-да, шу лфозда ҳам ноқобил ўглининг тақдирини ўйлайди, эрта-индин оила бошига тушадиган қора қонларини ўйлайди.

Она шу ҳаёлда каловланиб турганда кимдир кириб келди. Шўхрат жон холатда ўзини уйга урди, зшиқини тамбалаб, ваҳшиёна овозда қичқирди:

— Ким қилмасан отаман! Ҳалиги одам уни ишонтирмоқчи бўлди!

— Жиннилик қилма. Айтяпман-ку, ҳеч ким ўлмаган. Яра-ланган, холос...

Ичкаридан Шўхратнинг бўй-қоқи овози эшитилди:

— Ишонмайман. Ҳар бирига учтадан ўқ узганман. Улар ўлган. Энди мени расво қилишеди. Ундан кўра шу ерда ўлганим яхши.

Бир зумда тумонот одам тўпланди, ҳовли милиционерлар билан тўлди. Ранги оқариб, ўзглигини унутган Шўхратни машинада олиб кетишди...

Узи нима бўлган эди? Шўхрат нима учун турмуш ўртоғи билан қайнонасини ваҳшиёна ўлдирди!

Утган йилнинг 21 сентябрь

Хуршиданнинг отаси Абдухалил Тожибоев сўзидан:

— Уша кунчи ҳеч муросага кела олмадик. Қудаларимиз «Кўнгли бўлмас акралошиш, сизлар ҳам кетинглар», дейишди. Кейинчалик Хуршиданнинг аҳоли оғирлашиб, дўхтирхонага ётди. Эртаси кунчи кизимиз палатасидан қувнинг бувиси ҳам жой олибди. Касалмикан десак, йўқ, бир бало қилиб Хуршиданга «даъводан кейин» деган қогоз ёздириб олиш учун ётган экан. Орадан кўп ўтмай, қудаларимиз кизимизнинг минг хил ваъда бериб, олиб кетишди.

Шўхратнинг отаси Абдулла Бобоев сўзидан:

«Ида қўраб, кечалари алаҳсираб бировларнинг номларини айтиб юборармикин, деб кулогини динг қилиб ётарди, кишибилмас пойлаб юрарди. Хуршида болаларини олиб, ота-онасиникига кетиб ҳам эрининг пойлоқчилигидан қўтилимади...

...Уша кунчи у қизил «Жигулисиде Хуршида келадиган йўлда пойлаб турди. Хотини болаларини боғчадан олиб қайтаётганда «Машинага ўтир», деди. Лекин кўнмади. Ниҳоят зўрлик билан икки фарзандини машинага миндириб, қайнонасининг уйига борди. У ердан кичик ўглини ҳам олиб, ўз уйига олиб келди.

БИР ЖАНЖАЛ ҚУРБОНЛАРИ

У НИМА УЧУН УМР ЙЎЛДОШИ ВА ҚАЙНОНАСИНИ ЎЛДИРДИ?

кунчи Б. Қудратхўжаев раислигида Тошкент вилоят суди жиноий ишлар судлов коллегиясининг очик сэйёр суди Шўхрат Бобоевнинг жиноий ишини кўриб чиқди.

Ш. Бобоев 1961 йил, 19 январда Тошкент вилоятининг Калинин ноҳиясида туғилган. Олий маълумотли, уч нафар вояга етмаган болалари бор. Илгари судланмаган. Қомоқча олинганга қадар Калинин ноҳия давлат автономиясида йўл инспектори бўлиб ишлаган.

Ўзбекистонда бир одат бор: қуба маълум вақтгача келини «сизлашса керак. Кейин сенсирашга ўтади. Хадиде сизлаверса ўртоқлари калака қилишади-да. Қуба ҳар замонда ўртоқлари олдида хотинини сансираб, дўк-пўлмас қилиб турса, ота-онаси «Ўғлимиз ҳаққини эрмак» бўлибди, деб суюнишади. Бёзган гап-гаштакларда йигитлар аёллар ҳақида, ношуд эрлар ҳақида аламаҳалгача валақлашиб ўтирадилар.

Шўхрат ҳам хотинидан ўзича гумонсирайверади. У қўлига сув қуяётган хотинининг кўзига синчиклаб қараб, «сир» ўғирламоқчи бўлади. Кун буйи ола таёқ кўтариб, катта кўчада юради. Хотини билан юртида кимлар билан кўз уриштиради, кимларга сирли жилмаяди — көкдан билади!

Дастлабки йиллари бошланган рашқ кейинчалик вазвасага, тўғрироғи касалликка айланди. Икки фарзанд туғилди. Бирини отасига ўхшаса, иккинчисини онасига тортган. Бироқ, Шўхрат шубҳа-гумонлар турғига иллаган, ҳаёлида Хуршида алақимлар билан кишибилмас «дон» олишөөтгандек туюларди.

Биринчи марта жанжал нимадан чиқди — номаълум. Уша кунчи Хуршида уйига юзлар кўриб кириб келди. Ота-онаси қизларини етаклаб, қудалариникига боришди. Хуршида бор гапни айтди, хўрлиги келиб йнглади. Абдулла ака ўглини чақириб, юзига шепалоқ тортиб юборди: «Нима қилиб қўйдинг, аҳмоқ?!». Шўхрат юзларини сглаб, тўнгилади: «Ўзидан сўран...».

Энди ҳар икки қуданинг халқ судидаги сўзларига қулоқ солайлик:

— Охириги йилларда ҳар хил низолар чиқиб, бўлар-бўлимасга оилега совуқчилик туше бошладик. Марҳум кудамиз ҳамма нарсга аралашаверардик. Лекин, шундай бўлса-да, қудаларимиз тўғрисида ёмон фикрга бормаганлар. Утган йилнинг февраль ойида келини кетиб қолди. Бориб саб-бабини сурштирмадик. Углини содир этган жиноятни ақлимга-сиздига олмаяман...

Қариган чоғида фарзандларим рохатини кўрмав, деб орзу-ният қилган отанинг бугун қадди эрилган. Угли хибсага олингандан бери фақат сурати одам бўлиб қолди. Кечалари «ух» тортиб чиқайди, ўглининг бу мудҳиш жиноятга қўл урганидан эилади. Хотини Гулсара опанинг хуши йўқ. Қотил бўлса-да, фарзанди экан-да, ўзини қўйгани жой тополмайди.

Ҳаммадан Абдухалил акага қийин бўлди. Бир куннинг ўзида икки тобут дарвозасидан попилаб чиқди. Ҳалкам темир экан, чидади. Лекин, қизлари чидашмади: сочларини юлгудек бўлиб, хунбйрон йнглашди. Қий-чув инди дам «Бизни ташлаб кетдингизми, онажон?!» деган фарёд эшитилар, дам «Очилайми хазон бўлган онажон!» деган фиғон юракларни ларзага келтирарди.

Суд ҳукмининг ўқишда давом этамиз...

Шундай қилиб, Шўхрат рашқ касалига — вазвасига учради. Хотинининг ҳар бир бошган қедамини ўлчаб, қилдан қийқич қараварди. Бир кунчи қўшин Олимхоннинг ёқасидан олди:

— Хўш, сен нега хотиним билан машат қилиб юрибсан?

Олимхон кутилмаган тўхтаб, дед довардаб қолди. Шўхратнинг авзойи бузўқ эди. Яхшиям, Олимхоннинг онаси бор экан, «қай-қай»лаб, уларни икки томонга ажратди.

— Уз халол хотинингни бирова ўйнаш қилгани уялмайсанми?

Шўхрат исботин бор, фалончи айтди, деди. Фалончи эса «Улман обло, бу гапни айтганим йўқ», деб туриб олди.

Шўхрат кўзи юмилди дегунча хотинини бировнинг қучо-

қаш бўлаётганини сезиб турарди. У йўлда синфдоши Мاستубани учратиб, анчагача гаплашди. Шу пайт Шўхрат «Жигулисиде уларнинг олдида икки-уч марта ўтди. У негадир оқ кастюм-шимини кийиб, ясиноб олган эди.

Мастуба дугонасининг илтимосига қўра, уни уйига кузатиб қўйди. Ичкарига киришди. Шу пайт ердан чиқдики, осмондан тушдики, Шўхрат пайдо бўлиб қолди, Мастубани уйдан чиқариб юборди.

— Сингилларингни чақир, маслаҳатли иш бор, — деди у хотинига.

Ҳолида опа, қизлари Уғилрой, Хосият, Хуршида ичкарига киришди. Шўхратнинг авзойи бузўқ эди, кастюмининг ён чўнтагида ниманидир ушлаб турарди.

— Хўш, ниятинг нима, очик айт?

— Мақсадим болаларим билан тинч яшаш, — жавоб берди Хуршида.

Шунда Шўхрат Хуршида билан Уғилройни куч билан бошқа уйга киргизиб, зшиқини ёлиб олди. Хуршида: «Ҳозир онамларни ўлдирарди», деб зшиқини жон-жаҳди билан итарди, Уғилрой ёрдамлашди. Зшиқ очилиб кетди. Холида опа телевизор олдида турар, қубеининг унга ўқ узшини мумкинлигини ҳаёлига ҳам келтирмасди. Йўқ, ўқ отилди. Бояқш аёлнинг ёлқасидан қон тизиллаб отилди. Опа-сингиллар инсонлик сиеҳини йўқотган Шўхратнинг қўлига ёпишди-лар. Хуршида: «Отадиган бўлсанг, мана, мени от, номерди! Онам билан сингилларим отма», деб қичқирди. Шўхрат тельбалаиб, хотинига ҳам ўқ узди. У тилпирчилаб ётган онаси олдиги йиқилди. Навбатдаги ўқ Уғилройнинг ўнг юзига тегиб, бурнидан тешиб чиқди. Кимдир жон холатда: «Қоч, Хосият!» деб қичқирди. Хосият қатта уйнинг дарезасидан ўзини қўчага отди. Шўхрат қайнонасининг гавдаси қириллаётганини кўриб, мўлжаллаб яна ўқ узди. Сўнг бемалол қўчага чиқдию, «Жигулисиде ўтириб, газиб босди...

Судда сўзга чиққан гувоҳларнинг бирортаси «Хуршида аҳлоқи бузўқ эди, бировлар

билан юрарди», демеди, аксинча, уни қўнгли тўғри, покчи аёл эканидиги таъкидлашди.

Шўхрат 1989 йил 29 март кунчи соат 8 да навбатчилик постини Аннамуродовга топширган. Бунгача навбатдошим илтимос қиялпти, деб Калинин ноҳияси ички ишлар бўлими навбатчисини Турсунбой Ортиқовдан ўзига бириктирилган қурол ва ўқ олган. Сўнг милиция формасини оқ кастюм-шимга алмаштириб, яна Аннамуродов ёнига қайтиб келган...

Бундан кўринадик, Шўхрат қотилликка онгли ревишда тайёрланган. Уч фарзандини ўз уйига олиб бориб қўйиши, фуқаро кийимиде ёнига қурол солиб, қайнонасиникига бориши бунга тасдиқлайди. Лекин, судда: «Қайнонам сен эрмакисан, ҳезелаксан» дегани учун кўзоли қоронгулашиб, уларни қандай отиб қўйганини билмаслигини айтдию, нияти яхши бўлса, нима учун қурол кўтариб борганини айтмади. Чунки, у постда эмас, қурол кўтариб юришга ҳаққи йўқ эди.

Шўхрат ўзини оқлашга уринди. Лекин, тубанлашган отанинг бу қилмишини фарзандлари ҳеч қачон оқламайдилар, даҳшатли фожиа уларнинг юрагидан ўчмайди.

Шу ерда Калинин ноҳияси ички ишлар бўлими раҳбарларига эътирозимиз бор. Шўхрат оиласидаги келишмовчиликларни нега ўз вақтида аниқлаб, нияти айниган инспекторни тартибга чақиринмади! Еки ГАИ ходимлари оилавий ишларига аралашини таъкидланганими?

Бизнингча, ички ишлар бўлимига кишиларни танлаб, синовдан ўтказиб қабул қилишнинг вақти келди. Иложи бўлса, унинг оиласида, маҳалласи, дўстлари даврасида ўзини қандай тутишини аниқлаб, лозим топилса қабул қилиш керак. Муқаддас милиция формасини ҳар қандай ўпкаси йўқ қяверса, қуролини кўринганга ўқталаверса милицияда обрў қоладими!

Яқинда автобусда постдан қайтиб келётган икки милиционерни маст ҳолатда учратдик. Улардан бири кимгадир жуда уят гап айтди. Одамлар уни уялтиришди, «Шу формада айтган гапингизни қаранг-на», дейишди. Милиционерлар йўлда тушиб қолди. Энди уларнинг қўлида қурол бор, деб тасаввур қилинг. Жамоат жойидаки, ўзини тўтумлаган тартиб «Собсон»лари, кўзларига ёмон кўринган кишига қурол ўқталмайди, деб ким қаролта беради.

Биз милиционерларга ишонмаиз, тўғриси, ишонгимиз келади. Халқ ишончини қозонган кишиларгина милиция формасини кийишини деймиз.

...Халқ суди Шўхрат Бобоевни олий жазога — ўлимга ҳўкм қилди.

Рашқ вазвасиси ана шундай мудҳиш воқеа билан яқунланди. Хуршиданнинг болалари бирдигана ҳам ота, ҳам оналаридан айрилдилар. Ғудакларнинг жовдирган кўзларига боқиб, юрагиниз эриқрайди, беихтиёр: «одамлар, шайтон вазвасига берилманг, ақл-идрок билан иш тутинг, дунёни болалар, бегуноҳ кишилар уволи тутмасин», деб ҳайқирингиз келади.

Эсон ҚОСИМОВ,
Аброр ГУЛОМОВ.

ОИЛА

МАХАММА

ХАМИЯТ

ХОТИН-ҚИЗЛАР КЕНГАШ ЛАРИ ФАОЛИЯТИДАН

лаштиришга хизмат қилмоқда. Ноҳиядаги ҳамма магазинларда ҳомилдор аёллар учун алоҳида бўлимлар ташкил этилди, улар зарур озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминланганди.

Хотин-қизларнинг маданий дам олишини ташкил этиш энг муҳим масалалардан биридир. Кутубхоналарида «Саодат», «Дугонажонлар», «Уй бекаси», «Нафосат» клублари ишлаб турибди.

Бизда «Қизлар гуруҳи», «Хайрли оқом», «Даврага кел, дугонажон», «Қайнона ва келин» кечалари, оилавий учрашувлар ўтказиш одат тусига кириб қолди.

Ноҳиямида турли соҳаларда 11 миң нафардан кўпроқ хотин-қиз ишлаб турибди. Сўнгги вақтларда уларнинг меҳнат шaroитларини яхшилаш учун муайян ишлар қилинди.

Ноҳиямида турли соҳаларда 11 миң нафардан кўпроқ хотин-қиз ишлаб турибди. Сўнгги вақтларда уларнинг меҳнат шaroитларини яхшилаш учун муайян ишлар қилинди.

Ноҳиямида турли соҳаларда 11 миң нафардан кўпроқ хотин-қиз ишлаб турибди. Сўнгги вақтларда уларнинг меҳнат шaroитларини яхшилаш учун муайян ишлар қилинди.

сида барча дугоналаримиз вонга етмаган қизларга муридаат эълон қилдик. Унда ҳаёт қувончлари билан ташвишлари ҳам кўп эканлигини, агар бирор хотин-қиз оғир вазиятга дуч келса ишонч хонасига маслаҳат ва ёрдам сўраб мурожаат қила оlishи айтилган.

Биз кенгаш мажлисларини бевосита меҳнат жамоаларида, турар-жойларда ўтказамиз. Масалан, «Ленинград», Ойбек номи совхозларида бўлибди.

Бирор иш билан бандлик масаласи тўла ҳал қилинмаганга рўзгордаги жиғидий муаммолар, аёлларга нисбатан бой-тўраларча муносабат ва

бошқа салбий ҳодисалар сабаб бўляпти. Минг афсуски, ҳанузгача биз хотин-қизларнинг ўзини ўзи ўт қўйишдек шармандали ҳолга барҳам бера олмадик.

Хотин-қизлар кенгашимиз партия, совет, комсомол ташкилотлари билан ҳамкорликда аёлларимизнинг меҳнат ва турмуш шaroитларини яхшилаш юзасидан қатъий чоралар кўриш билан бир қаторда кенг тушунириш ишларини ҳам олиб бормоқда.

Афсуски, ҳаётда бундай қувончлар билан ташвишлар, навий фазилатлар белбони бўлади. Одам боланиқ йилларидан бошлаб ота-онани, маҳалла-қўйдан, одамлардан қандай яхши фазилатларни мерос қилиб оلسа, қандай яхши одатларни ўрганса, уларнинг ҳаммаси олмос қирраларига ўхшаб ма на шу белбонга йиғилиб қоради.

Мен Ҳайитгул холянинг гапларини нечоғлик тўғриликнинг шу хонадонга борганида кўрдим. Ойлада булардан бўлак ана беш фарзанд бор. Биринчисининг «Сис» оти «Сен» бўлмагани мени севтирдиди.

Мен Ҳайитгул холянинг гапларини нечоғлик тўғриликнинг шу хонадонга борганида кўрдим. Ойлада булардан бўлак ана беш фарзанд бор.

Мен Ҳайитгул холянинг гапларини нечоғлик тўғриликнинг шу хонадонга борганида кўрдим. Ойлада булардан бўлак ана беш фарзанд бор.

Бизнинг кенгашимизнинг ҳаёт ва меҳнат қувончлари билан ташвишлари ҳам кўп эканлигини, агар бирор хотин-қиз оғир вазиятга дуч келса ишонч хонасига маслаҳат ва ёрдам сўраб мурожаат қила оlishи айтилган.

Бизнинг кенгашимизнинг ҳаёт ва меҳнат қувончлари билан ташвишлари ҳам кўп эканлигини, агар бирор хотин-қиз оғир вазиятга дуч келса ишонч хонасига маслаҳат ва ёрдам сўраб мурожаат қила оlishи айтилган.

ЯНГИ БОҒЧА ОЧИЛДИ

Тошкент шаҳрининг Октябрь ноҳиясида болаларга гамиҳурлик йилдан-йилга ортб бормоқда. Яқинда бу ерда 180 ўринли болалар боғчаси фойдаланишга топширилди.

Тошкент шаҳрининг Октябрь ноҳиясида болаларга гамиҳурлик йилдан-йилга ортб бормоқда. Яқинда бу ерда 180 ўринли болалар боғчаси фойдаланишга топширилди.

Тошкент шаҳрининг Октябрь ноҳиясида болаларга гамиҳурлик йилдан-йилга ортб бормоқда. Яқинда бу ерда 180 ўринли болалар боғчаси фойдаланишга топширилди.

Тошкент шаҳрининг Октябрь ноҳиясида болаларга гамиҳурлик йилдан-йилга ортб бормоқда. Яқинда бу ерда 180 ўринли болалар боғчаси фойдаланишга топширилди.

Тошкент шаҳрининг Октябрь ноҳиясида болаларга гамиҳурлик йилдан-йилга ортб бормоқда. Яқинда бу ерда 180 ўринли болалар боғчаси фойдаланишга топширилди.

Бир онани биламан: кексайиб қолган, соғлиги ҳам яхшимас. Бир қизу бир ўғил бор.

«Оталари ичкиликка толган-тутганини савурди. Иккала боламини йиғилкулиқ билан катта қилдик. Бу — айтомқоқа осон. Кундузи комбинатда ишладик, кечалари ярим тулғача дўппи тикдик. Емадик, едирдик, киймадик — кийдирдик. Оқибатда кўрганми шу бўлдики, ўғлим — бемехр, кейинги пайларда кўнгли бекига нисбатан баттар тош бўлиб бораётганга ўхшайди.

«Дадам авваллари ичмас эканлар, мен бунин бошқалардан шитганман. Лекин онам мен ва синглим оқу қорани фарқлай бошлаганимиздан буён отамни «арақхўр» деб атайдилар. Отам мен тўққиза йилликда уйимиздан қуруқ бўйлари билан чиқиб кетганлар.

«Сен чиқиб кетсанг, мен болалар билан бошим оққан томонга кетаман» — деб синглим иккалаимизни кўчага судрадилар. Шунда отам тўнларини елкага ташладилару кетди.

«Сен чиқиб кетсанг, мен болалар билан бошим оққан томонга кетаман» — деб синглим иккалаимизни кўчага судрадилар. Шунда отам тўнларини елкага ташладилару кетди.

«Сен чиқиб кетсанг, мен болалар билан бошим оққан томонга кетаман» — деб синглим иккалаимизни кўчага судрадилар. Шунда отам тўнларини елкага ташладилару кетди.

«Сен чиқиб кетсанг, мен болалар билан бошим оққан томонга кетаман» — деб синглим иккалаимизни кўчага судрадилар. Шунда отам тўнларини елкага ташладилару кетди.

«Сен чиқиб кетсанг, мен болалар билан бошим оққан томонга кетаман» — деб синглим иккалаимизни кўчага судрадилар. Шунда отам тўнларини елкага ташладилару кетди.

«Сен чиқиб кетсанг, мен болалар билан бошим оққан томонга кетаман» — деб синглим иккалаимизни кўчага судрадилар. Шунда отам тўнларини елкага ташладилару кетди.

«Сен чиқиб кетсанг, мен болалар билан бошим оққан томонга кетаман» — деб синглим иккалаимизни кўчага судрадилар. Шунда отам тўнларини елкага ташладилару кетди.

«Сен чиқиб кетсанг, мен болалар билан бошим оққан томонга кетаман» — деб синглим иккалаимизни кўчага судрадилар. Шунда отам тўнларини елкага ташладилару кетди.

«Сен чиқиб кетсанг, мен болалар билан бошим оққан томонга кетаман» — деб синглим иккалаимизни кўчага судрадилар. Шунда отам тўнларини елкага ташладилару кетди.

«Сен чиқиб кетсанг, мен болалар билан бошим оққан томонга кетаман» — деб синглим иккалаимизни кўчага судрадилар. Шунда отам тўнларини елкага ташладилару кетди.

«Сен чиқиб кетсанг, мен болалар билан бошим оққан томонга кетаман» — деб синглим иккалаимизни кўчага судрадилар. Шунда отам тўнларини елкага ташладилару кетди.

«Сен чиқиб кетсанг, мен болалар билан бошим оққан томонга кетаман» — деб синглим иккалаимизни кўчага судрадилар. Шунда отам тўнларини елкага ташладилару кетди.

«Сен чиқиб кетсанг, мен болалар билан бошим оққан томонга кетаман» — деб синглим иккалаимизни кўчага судрадилар. Шунда отам тўнларини елкага ташладилару кетди.

КЕКСАЛАР ЭЪЗОЗДА

Пойтахтимизнинг Киров ноҳиясидаги 1 ва 2-Отачор маҳаллаларида янгича анъаналар ўтказиш одат тусига кириб қолди.

Пойтахтимизнинг Киров ноҳиясидаги 1 ва 2-Отачор маҳаллаларида янгича анъаналар ўтказиш одат тусига кириб қолди.

Пойтахтимизнинг Киров ноҳиясидаги 1 ва 2-Отачор маҳаллаларида янгича анъаналар ўтказиш одат тусига кириб қолди.

Пойтахтимизнинг Киров ноҳиясидаги 1 ва 2-Отачор маҳаллаларида янгича анъаналар ўтказиш одат тусига кириб қолди.

Пойтахтимизнинг Киров ноҳиясидаги 1 ва 2-Отачор маҳаллаларида янгича анъаналар ўтказиш одат тусига кириб қолди.

Пойтахтимизнинг Киров ноҳиясидаги 1 ва 2-Отачор маҳаллаларида янгича анъаналар ўтказиш одат тусига кириб қолди.

Пойтахтимизнинг Киров ноҳиясидаги 1 ва 2-Отачор маҳаллаларида янгича анъаналар ўтказиш одат тусига кириб қолди.

Пойтахтимизнинг Киров ноҳиясидаги 1 ва 2-Отачор маҳаллаларида янгича анъаналар ўтказиш одат тусига кириб қолди.

АРДОҚДАГИ БУВИЖОН

Келин бор жойга қайнона, қайнона бор жойга келин синамайди, деган ақида гирт ёлгон экан. Мен бош Охангароннинг Энергобузи маҳалласидаги Ҳайитгул она Пардаваннинг муборак хонадонидан бўлганида аниқ сездим.

Келин бор жойга қайнона, қайнона бор жойга келин синамайди, деган ақида гирт ёлгон экан. Мен бош Охангароннинг Энергобузи маҳалласидаги Ҳайитгул она Пардаваннинг муборак хонадонидан бўлганида аниқ сездим.

Келин бор жойга қайнона, қайнона бор жойга келин синамайди, деган ақида гирт ёлгон экан. Мен бош Охангароннинг Энергобузи маҳалласидаги Ҳайитгул она Пардаваннинг муборак хонадонидан бўлганида аниқ сездим.

БИРИСИ ОҚИЛА, БИРИСИ ХУШФЕЪЛ

«Сизга ҳар бир рўмонини ташлаб олган келинпошеша тўплаганларга ибтиҳо ила селом бериб чиқди. Кейин селомлик билан рўзгор юмушларини бажаришга киришиб кетди.

«Сизга ҳар бир рўмонини ташлаб олган келинпошеша тўплаганларга ибтиҳо ила селом бериб чиқди. Кейин селомлик билан рўзгор юмушларини бажаришга киришиб кетди.

«Сизга ҳар бир рўмонини ташлаб олган келинпошеша тўплаганларга ибтиҳо ила селом бериб чиқди. Кейин селомлик билан рўзгор юмушларини бажаришга киришиб кетди.

М. ҚАЮМОВ.

А. НОСИРОВА.

Ўзингизни синаб кўринг

ЗАМОНАВИЙ, МЕҲНАТКАШ, НАЗОКАТЛИ

Шиддатли давр аёллар тўғрисидаги тасавурларимизни кенгайтиряпти. Бугунги кунда хотин-қизларимизнинг ишчан ҳодима дилбар аёл, мохир бека, деб таърифланади.

Шиддатли давр аёллар тўғрисидаги тасавурларимизни кенгайтиряпти. Бугунги кунда хотин-қизларимизнинг ишчан ҳодима дилбар аёл, мохир бека, деб таърифланади.

Ўзингизни синаб кўринг

ЗАМОНАВИЙ, МЕҲНАТКАШ, НАЗОКАТЛИ

Шиддатли давр аёллар тўғрисидаги тасавурларимизни кенгайтиряпти. Бугунги кунда хотин-қизларимизнинг ишчан ҳодима дилбар аёл, мохир бека, деб таърифланади.

Шиддатли давр аёллар тўғрисидаги тасавурларимизни кенгайтиряпти. Бугунги кунда хотин-қизларимизнинг ишчан ҳодима дилбар аёл, мохир бека, деб таърифланади.

Ўзингизни синаб кўринг

ЗАМОНАВИЙ, МЕҲНАТКАШ, НАЗОКАТЛИ

Шиддатли давр аёллар тўғрисидаги тасавурларимизни кенгайтиряпти. Бугунги кунда хотин-қизларимизнинг ишчан ҳодима дилбар аёл, мохир бека, деб таърифланади.

Шиддатли давр аёллар тўғрисидаги тасавурларимизни кенгайтиряпти. Бугунги кунда хотин-қизларимизнинг ишчан ҳодима дилбар аёл, мохир бека, деб таърифланади.

АДАБИЁТ ВА САЊЪАТ

Шундай воқеалар ҳам учраб турадики, бир одамнинг жиндайдигина мадади, қўллаб-қувватлаши иккинчи бир кишининг ҳаётига иккинчи таъсир кўрсатиб, умрбод эслан чиқмайдиган яхши хотирот сифатида яшайди. Ўзбекистон ССР халқ артисти Фароғат Раҳматованинг ҳаёти ва ижодий фаолияти бунинг исботидир.

Санъаткор ҳамон адабиёт тўғрисидаги раҳбари, Тожикистон ССРда хизмат кўрсатган артист Баҳром Камолов номини чексиз ҳурмат билан тилга олади: «Ажойиб, бағри кенг, феъли дарё инсон-да... Қўблятироқ ўқувчини кўрдими, унга ёрдам бергиси келаверди. Эҳтимол, у кишининг кўмагисиз мен ҳам санъаткор бўлолмасдим. Тўғриси, актрисалик етти ухлаб тушимга ҳам кирмагани. Санъатга қизиқганим билан яшаш шартини оғир, ижод қилиш учун ҳеч бир имкониятнинг йўқ эди-да...»

Мусохабамиз оз фурсат бўлиб қолди. Фароғат опа ўша йилларни эслаб чуқур ўхрсинди, унинг кўзларида ёш кўриб менинг кўнглим ҳам алланечук бузилиб кетди.

Фароғат опа асли Қарши шаҳрида туғилиб ўсган. Тўрт ёшида онасидан етим қолган. Бир ярим ёшли синглиси Муҳаббат билан бувисининг қўлида тарбияланди. Онаси Шарофат ая янақилдан сўнг бириктирилган қатори паранжи ташлаб, кечки хотин-қизлар мактабига ўқиди. Босмачилар уни ушлаб олиб ўтди кўйдириб юборишди. Ушанда Шарофат ая бор-йўғи 21 ёшда эди.

Еш қизча Фароғат Қаршидаги Навоий номи (илгари Сталин номи билан аталган) мактабда ўқиб юрarkan, она тили ва адабиёти фанлари ўқитувчиси, адабиёт тўғрисидаги раҳбари Баҳром ака унинг дугоналарига нисбатан тийраклигини пайқаб, алоҳида эътибор беради. Ўқитувчининг ёрдами билан у ҳозирги Қарши театрида (илгари труппа бўлган) оммавий сахналарда қатнашади. Нима бўлади-ю бир кун «Ерилот» спектаклида Эчкича роли ижросини — Оймон оғамисли қиз бетоблиги туғайди театрга келолмайди. То моша эса кўрсатилиши керак. Чинталар сотиб қўйилган, томошабинлар залда кутиб ўтиришарди. Шунда артистлардан кимдир «оммавий сахналарда қатнашиб юрадиган қизча»ни эслаб қо-

лади. Шоша-пиша унга Эчкичининг кийимларини кийдиришиб сахнага чиқаришди. Шу-шу унга ҳам катта-кичик роллар тега бошлади. У ҳам мактабда ўқир, дардан сўнг театрда ишлаб маош олар ва бувисига келтириб берарди.

Улуғ Ватан уруши бошланиши билан отаси Раҳмат ака фронтга жўнаб кетгач, ондангун кун кечирини анча оғирлашиб қолди. «Хозир ёдимда йўқ дея ҳикоя қилади Фароғат опа, ўша йилларда Қаршида қанчалар катта йигин бўлиб, унда Х. Носирова, М. Турғунбоева иштирок этишган ҳамда «Ўзбекистон қиличи» номли спектакль кўрсатилаганди. Йўлдош Охунбоев билан

опа билан бирга Тошкентга келиб қолдим. Ўша йили Я. Янгийўл театри эндагина ташкил этилаётган экан, мени ҳам ўша ерга олиб бориб, Р. Муҳиддинова исмли рақосага бирикитиб қўйишди. Мен у ерда ўзининг дастлабки ролларим — Гулолим

(«Муқанна»), Зухра («Тоҳир ва Зухра»), Гулжон («Насриддин Бухорода»), аввал Роҳатой, сўнг Офтобхон («Офтобхон»), Ширин («Фарҳод ва Ширин»)ларини ижро этдим. Режиссёрлардан Е. Бобоқонов билан Ю. Ражабийлар менга мусиқа сирларини ўргатишарди. Шоирлардан Ҳабیبий ва Партавий ҳам театр ётоқхонасида яшардилар. Юнус Ражабий гоҳ пианинода, гоҳ танбура

билан қарши олдилар. Шу босидан бу сахна асарини томоша қилган кишилар ҳаётидан Фароғат опа маҳоратини эслаб юришди.

Санъаткор 1982—1986 йилларда А. Островский номидаги Тошкент театр ва расмийлик санъати институтида ёшларга ўзбек халқ куйлари ва мақом йўлларида дарс берди. Ўзининг гоҳ бой тажрибаси ва билимининг шоирларига синглириди. Опа 1987 йилдан пенсияга чиққан бўлишига қарамай, ҳамон хизматини давом эттирмоқда. «Ўзбекистон сўнггача театрини тарқ етолмасам керак...» дейди санъаткор.

Фароғат опанинг гапларини тинглаб ўтирарканман, кўз ўнгимда у сахнада жонланган Иқбол, Ҳаётхон, Нодирабегим, Зулфи, Сарви, Амал, Кумуш, Санам каби роллар гавдаланади. Қулоғим остида эса «Диёримсан», «Гул масуми», «Вафо қилса», «Салом келибди», «Гўзал», «Эй, кўнгул» кўшиқлари жаранглайди. Актрисанинг умидли шоирларидан О. Тожибоева, М. Бекжонова, Х. Хасанова, М. Тешабоева, О. Гозиевалар билан суҳбатлашганимда санъаткор бўлиш, айниқса, аёл учун ниҳоятда заҳматли бўлганлигини англайман.

Фароғат Раҳматова ҳам жонқуярлик билан меҳнат қилляпти. У яқинда томошабинларга намойиш этилган «Гул ва Наврўз» спектаклида Гулнинг энагаси ролини маҳорат билан ижро этди. Тез кунларда биз санъаткорни «Юсуф ва Зулайхо» сахна асаридаги дарвеш аёл қиёфасида учратамиз. Ўйлаيمизки, ўзининг 50 йиллигини нишонлаш арафасида турган театрининг атоқли актёрларидан Фароғат Раҳматова кўп йиллар мобайнида томошабинларга манзур бўладиган роллар яратаверди. Санъаткорнинг ўзи таъкидлаганидек, театрини ҳеч қачон тарқ етолмаслигига бизнинг ҳам ишончимиз комил.

Гулчехра ЙЎЛДОШЕВА.

● СУРАТДА: Ф. Раҳматова Зулхумор («Равшан ва Зулхумор») ролда.

С. КОҒАН тасвирга туширган.

«ТЕАТРИ ТАРК ЭТМАЙМАН»

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУСИҚАЛИ ДРАМА ТЕАТРИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

Усмон Юсуповни ҳам ўшанда биринчи марта кўрганман. Тақдирини қарангки, ҳар икки раҳбар кейинчалик мен учун қадрон бўлиб қолишди. Уларни азбойи ҳурмат қилганимдан «Йўлдош ота». «Усмон ота» деб атардим. «Ўзбекистон қиличи» спектаклининг ҳар бир сахнасини кўриш учун 10—15 минут вақт кетар, чунки у пайтларда ҳозиргидек қўлай айланма сахналар йўқ эди-да. Ҳар бир кўришни орасидаги вақт бўш қолмаслиги учун ҳаваскорлар куй-қўшиқлар ижро этишарди. Шунда мен ҳам «Э. пари дилдор» кўшигини айтдим. Ашула тугашини билан Ҳалима омам: «Вой, кўрмагурсей, овозинг худди менинг овозимга ўхшайди-я» деб олқишлади. Йўлдош ота бўлса: «Яна қайси ашулани биласан», деб сўради. Сўнг: «Қатор-қатор карвон келар»ни айтиб бердим. Улар «Сени Тошкентга олиб кетамиз, ўқиб катта артист бўласан», дейишувди, «мен кетсам, анам оч қолади-ку», деб йиғлаб юбордим. Йўлдош ота: «Энангга ўзим ёрдам бераман», деб катмонидан анча-мунча пул олиб бергани кечагидай ёдим-да...

Шундай қилиб, Ҳалима

да менга ашула ўргатарди. Болалигимга бориб, машқлар пайтида кўпинча ухлаб қолардим. Шундай пайтларда у киши мени уйотинишга кўзалари қиймасдан устимга чопонларини ёпиб қўярканлар. Нимасини айтасиз, ҳақтоки ўзларига берилган донини ҳам оз-оздан бўлиб (ҳаммасини берсам биратўла еб қўяди, кейин қаердан яна нон топиб бераман деб ўйлаганлари шубҳасиз) менга берардилар. «Бир ишва билан мени девона этиб кетдинг» мисраси билан бошланувчи биринчи кўшигини ижро этганимда Юнус отанинг қувонганларини кўрсангиз эди...

Уруш тугагандан сўнг Янгийўлдаги барча ижодкорлар Бешёғочда қурилган «Тошсовет» театрига ўтказилди. Бир кун Усмон Юсупов Ўзбекистон ССР халқ артисти Комилжон Жаборов билан Ҳабیبийни ўз ҳузурига чорлаб, «уруш йилларида халқ жуда эзилди кетди. Икковларинг ҳамкорликда эл-юртин маънавий дардан фориқ эгадиган дилбар кўшиқ яратинглар», дебди. Агар адашмасам ўшанда Ҳабیبий кўшиқ матнини қайта-қайта ёзди. У ҳар ёганини Усмон отага ўқиб берарди. Охири сўнги нусхаси у кишига

маъқул бўлиб, «мана бу шеър ўзбекининг вальси бўлади» деганди. Мен эса бир кечада ашулани ўрганиб, ижро этдим. «Диёримсан» кўшигини зудлик билан радио орқали эшиттиришди. Баъзан ўйлаб қоламан: ўша пайтдаги давлат раҳбарлари санъатга жон-дилдан қизиқармиди ёки уларнинг бўш вақтлари кўшимиди?

Кейинчалик «Тошсовет» ва «Муқимий» театрлари бирлаштирилди. Е. Бобоқонов «Ҳамза» театрига ишга ўтиб кетди. Мен эса Тўхтасин Ялилов билан ишлаб бошладим. Унинг мусиқа санъатида ўз йўли бўлиб, халқ у кишини бекорга «Уста» демаган экан. Ишонасими-йўқми, баъзан битта ашулани эртдан-кечгача ўрганардим. Кўпинча кўшиқ бўладиган кўшиқни ўқиб, «сўзларинг ҳолатини бер» деб талаб қиларди.

Муқимий театри шу тариқа Ф. Раҳматова учун яқиний мактаб вазифини ўтади. Бу даргоҳда қатор катта-кичик ролларни ижро этди. Улар орасида энг характерлиси — «Нурхон» спектаклидаги Нурхон ва Ниме ролларидир. Бу ролларни театр мухлислари катта қизиқиб

КЕЙИНГИ йилларда қаторан этилган ёзувчи ва шоирларнинг номлари оқланди, асарлари халққа тақдим этилаётгани, уларнинг адабий меросини тарғиб этиш мақсадида турли тадбирлар ўтказилаётгани халқимиз маданий ҳаётида ўзига хос воқеа бўлиб, табиқийки, буларнинг ҳаммаси кишиларни беҳад қувонтирмоқда.

8 апрель кун Тошкент шаҳридаги А. С. Пушкин номи маданият ва истироҳат боғида семимли ёзувчимиз Абдулла Қодирий таваллудининг 96 йиллигига бағишланган халқ сайли ўтказилди. Соат 15 дан 17.45 гача боғнинг мамъурий биноси қаршисидаги майдонда шеъринг кечаси давом этади. Унда таниқли шоирлардан — Ўзбекистон Ленин комсомол мукофоти совриндорлари Гулчехра Нуруллоева билан Хуршид Даврон, Рауф Парин ва Шукр Қурбон ўз ижодларидан намуналар ўқиб беришади. Еш хонадалар, «Намолот-89» кўрик-конкурсининг соврин-

дори Шомаҳмуд Шораҳмедов ва Алишер Ганиев ижросида қўшиқлар янграйди. Катта томоша майдонига соат 18 дан бошланадиган тантаналарда жумҳурият ёзувчилар уюшмаси бошқарувининг қотиби Тоҳир Малик таниқли шоир Муҳаммад Юсуф, классик кўшиқлар устаси, Ҳасан Ражабий, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Маҳмуджон Азимов, лирик хонанда Бахтиёр Холжўнаевлар қатнашадилар. Шунингдек сайилга ёзувчининг фарзандлари, яқин дўстлари, қариндош-уруғлари ҳам таширф буюришади.

Г. ХУСАНОВА.

МАШҲУР КИШИЛАР ҲАЁТИДАН

ЕР Ой билан Қуёш орасидан ўтганида Ойга Ернинг сояси тушади ва Ой тугилиши бошланади.

Айтишларича, бундай ҳолат Х. Колумбинг ҳаётини сақлаб қолган экан. Нафш этилган Американинг аҳолиси испан жаҳонгирларига қарши қўзулган кўрсаткичлар. Сал бўлмаса Колумб ўзининг кичик отряди билан ҳалок бўларди. Шу пайт бирдан Ой тугилиши бошланади. Табиат қонунларини яхши билган Колумб: «Агарда таслим бўлмасангиз Ойни сизлардан тортиб олиб қўяман», деб оломонга пўписа қилди. Тобора қоронглик қаёрига кириб бораётган ерли халқ ўзларини Ой нуридан махрум қилмаслигини сўраб, олимга илтижо қилдилар. Колумб эса «раҳм қилиб», уларга «Ойни қайтариб бери» деди ва улар бир-бирлари билан ярашиб, мурсосага келадилар.

Тўловчи: М. ОТАХОНОВ.

Янги шеърлар

ВАТАН

Бу бизнинг қувончдир ўзаларга ёт, Опоқ хирмонимиз осмон шифтида. Бу бизнинг меҳнатдир, кўтарди азот Қизлар тоналари минти кифтида.

Бу бизнинг халқимиз, бу бизнинг улус, Тийрак кўзларинда дийнат балқар, Эпикдан келганча мудоом очик юз, Савоб иш қилгани кўхар деб алқар.

Бу бизнинг отамиз, бизнинг онамиз, Бало-қазоларга жонлари қалқон. Улкан ҳаётдаги илк остонамиз, Бизин ҳавотар-ла кузатар ҳамон.

Бу бизнинг ўғлимиз, бизнинг қизимиз, Суйиб ардоқлаймиз уларни ҳарчанд. Войлик йиғмасак-да, боймиз ўзимиз, Бизда энг табаррук неъматдир — Фарзанд.

Бу бизнинг еримиз, бу бизнинг Ватан, Уфқа туташган водий, далалар. Нон-тузини ўртада кўришиб баҳам, Ўсар бу ҳовлида бизнинг болалар.

Абдураҳим АЗИМ.

Ойнинг тугилиши

ҲАФТАЛИК ПРОГРАММА

Душанба

9 апрель

УзТВ I

17.35 Янгиликлар. 17.40 Инсон ва табиат. 18.10 Эртак қандай яратилди. 18.20 Қувноқлар даврасида. 18.50 КПСС Марказий Комитетининг партия XXVIII съездига Харакат дастури лойиҳаси муҳокамада. 19.25 Реклама. 19.30 «Ахборот», 19.50 «Едгорлик» туркумидан. 20.30 «Время». 21.00 Ченг тароналари. 21.35 Ойна жаҳонда. Ҳафтлик кўрсатувлар мундарижиси. 22.00 «Ахборот». 22.20 «Тошкент» студияси кўрсатади.

УзТВ II

18.05 Гўзаллик куйчиси. П. И. Чайковскийнинг 150 йиллигига. 18.35 Дон Кихот болалари. Бадий фильм. 19.45 «Тошкент» студияси кўрсатади. ФРУНЗЕ КўРСАТАДИ. 20.30 «Время». 21.00 Ташқи ишлар министрлиги: бугун ва эртага. 21.40 Концерт. 22.10 Очик қалб. Бадий фильм.

MT I

6.00 «120 минут». 8.00 Мультфильмлар. 8.30 Футбол шарҳи. 9.00 Гжелъ — рус мўзжизаси. 9.50 Балет, балет... 10.50 СССР халқ артисти Е. Н. Гоголева рус ва совет авторларининг шеър ва насрий асарларининг ўқийди. 11.30 Телевизион ҳужжатли фильм. 12.00 «Время». 15.15 Болалар учун фильм. Ҳамма палубага. 16.25 СССР — Ҳиндистон: байрам ва оддий иш кунлари. 16.35 Концерт. 17.00 Концерт. 18.00 «Время». Янгиликлар телевизион хизмати. 18.30 Биз ва экономика. 19.25 Елканлар остидаги ўлим. Телевизион бадий фильм. 20.30 «Время». 21.00 Коллаж. 21.05 Футбол шарҳи. 21.35 Сўз. Адабий-бадий программа. 23.35 «ТСН». Янгиликлар телевизион хизмати.

MT II

8.00 Эрталабки гимнастика. 8.15 Илмий-оммабоп фильм. 8.35 ва 9.35 География. 9.05 Италия тили. 10.05 Онам, дадам ва мен. 10.35 ва 11.35 Биология. 11.05 Рус тили. 12.55 Яшанглар! Телевизион бадий фильм. 13.25 Ҳужжатли фильм. 13.55 И. Брамс. Скрипка ва фортепьяно учун иккинчи соната. 14.15 Такрорий телефильмлар сеанси. Сосновкада премьера. 16.30 Мультфильм. 16.40 Кичик шаҳарнинг катта муаммолари. 17.25 Л. Штанько кўлайди. 18.00 «Время». Янгиликлар телевизион хизмати. 18.30 Бу кўшиқни ёдлаб ол. 18.45 РСФСР шаҳарлари телестудиялари. «Кўзгү». 19.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 19.45 Кеч қузда, Орскда. Оренбургдан кўрсатилади. 20.20 Рассом В. Охунов ва Т. Миржалиловлар устахонасида. 20.50 А. П. Чехов. Кечиккан гуллар. Телеспектакль. 22.25 Концерт.

Сешанба

10 апрель

УзТВ I

11.30 Совет давлати ва ҳукуқи асослари. 12.00 Телефильмлар. 12.30 Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари. 13.00 «Камал». Тўрт серияли бадий фильм. Учинчи фильм. 17.35 Янгиликлар. 17.40 Телефильмлар. 18.10 Мультфильм. 18.20 Узбек тилини ўрганамиз. 18.50 Деҳқон юмушлари. 19.20 «Ҳамфирлар». «Голодостройстрой» ишлаб чиқариш бирлашмасидаги янги иш усуллари ҳақида. 19.30 «Ахборот». 19.45 Навоий гулшани. 20.30 «Время». 21.00 Долзарб мавзу. 21.20 Камолот сари. 22.00 «Ахборот». 22.20 Инсон ва кунун.

УзТВ II

18.05 Телефильм. 18.25 Спорт кинопрограммаси. 19.10 Оловнинг тизгинлангани. Бадий фильм. 1-серия. ДУШАНБЕ

КўРСАТАДИ. 20.30 «Время». 21.00 КПСС XXVIII съезди ва Тожикистон Компартиясининг XXI съездлари олдидан «Нури зиндаги». 22.00 «Ахборот». 22.20 «Нури зиндаги» кўрсатувининг давоми. 23.20 Телефильм.

MT I

6.00 «120 минут». 8.05 Елканлар остидаги ўлим. Бадий фильм, 1-серия. 9.10 Мультфильмлар. 9.35 Ҳайвонот оламида. 10.35 Бу бўлган... бўлганди... 10.55 Болалар соати. 11.55 Коллаж. 12.00 «Время». Янгиликлар телевизион хизмати. 12.30 Бизнинг мерос. 15.15 Кичик концерт. 15.30 Ишчан гоғлар ярмаркаси. 16.45 Ҳужжатли фильм. 17.15 Муслиқий таътиллар. 18.00 «Время». Янгиликлар телевизион хизмати. 18.30 Ешлик хабарномаси. 19.00 Ешлик кўлайди ва рақсга тушади. 19.20 Елканлар остидаги ўлим. Бадий фильм, 2-серия. 20.30 «Время». 21.00 Долзарб интервью. 21.10 Навбат сизга артист Любовь ва Виктор Анишмовлар. 21.30 Футбол. СССР чемпионати. «Спартак». «Динамо» (Москва). 22.20 Опера шинавандалари телевизион клуби. 23.30 «ТСН». Янгиликлар телевизион хизмати.

MT II

8.00 Эрталабки гимнастика. 8.15 Илмий-оммабоп фильм. 8.35 ва 9.35 Адабиёт. 9.05 Француз тили. 10.05 Француз тили. 10.35 ва 11.40 Табиатшунослик. 10.55 Зехнлар учун машқлар. 12.00 Яшанглар! Бадий фильм, 2-серия. 13.05 Ритмик гимнастика. 13.35 Такрорий телефильмлар сеанси. Илк қувончлар. Беш серияли телевизион бадий фильм, 2-қисм. 14.45 Бадминтон. 16.30 РСФСР шаҳарлари телестудиялари. 17.00 Татаристон АССР Давлат телерадиоси. 17.30 Ритмик гимнастика. 18.00 «Время». 18.30 СССР Олий Совети сессиясида. Танаффус пайтида — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар.

Чоршанба

11 апрель

УзТВ I

11.30 Телефильм. 12.30 Қамал. Бадий фильм. 4-фильм. 17.35 Янгиликлар. 17.40 Касблар ҳақида ҳикоялар. 18.15 Шоирлар — болаларга. 18.55 Хизмат кўрсатиш тармоқлари. 19.30 «Ахборот». 19.50 «Ешлик» студияси кўрсатади. 20.30 «Время». 21.00 Навруз ва Аэзоумо. Адабий-муслиқий кўрсатув. 21.40 Долзарб мавзу. 22.00 «Ахборот». 22.20 Олтинчи июль. Бадий фильм.

УзТВ II

18.05 Концерт. 18.40 Киножурнал. 18.50 Оловнинг тизгинлангани. Бадий фильм. 2-серия. 20.10 «Тошкент» студияси кўрсатади. ДУШАНБЕ КўРСАТАДИ. 20.30 «Время». 21.00 Ҳаёти деҳот. 21.40 Тақдир. К. Ашурова ҳақида киночерк. 22.00 Ахбор. 22.20 Концерт.

MT I

6.00 «120 минут». 8.05 Елканлар остидаги ўлим. Бадий фильм, 2-серия. 9.10 Мультфильм. 9.35 Футбол. СССР чемпионати. 10.25 Савҳатчилар клуби. 11.25 «Камелак». 12.00 «Время». 12.30 А. Зурабов. «Лирика». Телеспектакль. 15.15 Муслиқий ҳазина. 16.25 Ҳужжатли фильмлар. 17.00 Болалар соати. 18.00 «Время». 18.30 Ҳужжатли фильм. 19.25 Шеърят лаҳзалари. 19.30 Бу беҳиёс овоз. 20.30 «Время». 21.00 Коллаж. 21.05 Долзарб интервью. 21.15 Тикланган. 21.45 Қайта қуриш: муаммолар ва ечимлар. 23.00 ТСН. Янгиликлар телевизион хизмати.

MT II

8.00 Эрталабки гимнастика. 8.15 Илмий-оммабоп фильм. 8.35 ва 9.35 Табиатшунослик. 9.05 Немис тили. 10.05 Немис тили. 10.35 ва 11.35 Умумий биология. 11.05 Илмий-оммабоп фильм. 12.05 Ҳужжатли фильм. 12.35 Концерт. 13.05

Такрорий телефильмлар сеанси. 14.10 Бадминтон. Европа чемпионати. 16.30 Стол тенниси. Европа чемпионати. 17.00 Телевизион муслиқий абонемент. 18.00 «Время». 18.30 СССР Олий Совети сессияси. Танаффус пайтида — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!

Пайшанба

12 апрель

УзТВ I

КОСМОНАВТИКА КУНИ

11.30 Ботаника. 12.00 Телефильм. 12.30 Табиатшунослик. 13.00 Оловнинг тизгинлангани. Бадий фильм, 1-серия. 17.35 Янгиликлар. 17.40 Телефильм. 18.10 Ассалоом, коинот! 19.00 Езувчи ва замон. 19.30 «Ахборот». 19.45 Алифбо сабоқлари. 20.20 Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги матбуот маркази хабар қилади. 20.30 «Время». 21.00 Катта ашула ва ялла, лаларлар. 21.30 Мультфильмлар. 22.00 «Ахборот». 22.20 Экран таништарди...

УзТВ II

18.05 Уйинчоқ. Манзарали фильм. 18.20 Болалар учун. «Олдузча» 18.55 Тарих саҳифалари. 19.35 Реклама. 19.45 «Тошкент» студияси кўрсатади. ДУШАНБЕ КўРСАТАДИ. 20.30 «Время». 21.00 Сазу рози жигони. 21.40 Галабонинг 45 йиллиги. 22.00 «Ахборот».

MT I

6.00 «120 минут». 8.00 Ҳужжатли фильм. 8.10 Опера шинавандалари телевизион клуби. 9.20 Мультфильм. 9.55 Бу беҳиёс овоз. 10.55 Болалар соати. 11.55 Коллаж. 12.00 «Время». 12.45 Л. Леонов. Олтин арава. Фильм-спектакль. 15.00 Мультфильм. 15.15 Ҳужжатли фильм. 16.10 Концерт. 16.40 Инсон. Ер. Коинот. 17.40 Мультфильмлар. 18.00 «Время». 18.30 ...16 ёшгача ва ундан катталар. 19.10 Она бўри фарёди. Бадий фильм. 1-серия. 20.30 «Время». 21.00 Она бўри фарёди. Бадий фильм, 2-серия. 23.10 ТСН. Янгиликлар телевизион хизмати. 23.25 ВЛКСМ XXI съезди кундалиги.

MT II

8.00 Эрталабки гимнастика. 8.15 Илмий-оммабоп фильм. 8.35 ва 9.35 Биология. 9.05 ва 10.05 Испан тили. 10.35 ва 11.40 Муслиқ. 10.55 Илмий хабарнома. 12.00 Ҳужжатли фильм. 12.40 Ритмик гимнастика. 13.10 Такрорий телефильмлар сеанси. 14.30 Бадминтон. Европа чемпионати. 16.30 Ҳужжатли фильм. 17.25 Стол тенниси. Европа чемпионати. 17.55 Коллаж. 18.00 «Время». 18.30 СССР Олий Совети сессиясида. Танаффусда — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 Кўклагли кеча-кундуз бараварлиги.

Жума

13 апрель

УзТВ I

11.30 Ерқазир. Телефильм. 11.50 Фильм-концерт. 12.25 Оловнинг тизгинлангани. Бадий фильм, 2-серия. 17.35 Янгиликлар. 17.40 Бу сирли олам. 18.10 Халқ назорати экрани. 18.45 «Ешлик» студияси кўрсатади. 19.25 Реклама. 19.30 «Ахборот». 19.50 Тил — маданият кўзгуси. 20.30 «Время». 21.00 Оламага савҳат. 21.50 Одбонмо. 22.00 «Ахборот». 22.20 Юртин баҳори.

УзТВ II

18.05 Киносаварлар. 18.50 Регби бўйича олий лига командалари ўртасида СССР чемпионати. «Звезда» (Тошкент) — «ХТЗ» (Харьков). 19.30 «Тошкент» студияси кўрсатади.

ДУШАНБЕ КўРСАТАДИ:

20.30 «Время». 21.00 Концерт. 22.00 Ахбор. 22.20 Сурди анаалло.

MT I

6.00 «120 минут». 8.05 ...16 ёшгача ва ундан катталар. 8.45 Мультфильм. 9.05 Она бўри фарёди. Бадий фильм, 1 ва 2-сериялар. 11.30 Бекимчоқ. 12.00 «Время». 12.30 Останкино концерт студиясида шоир Д. Самойлов билан уршушу. 15.15 Агар сиз. 16.00 Болалар учун фильм. 17.15 Компьютер билан мулоқот. 18.00 «Время». 18.30 Ҳокимият — Советларга. 19.00 Л. Бондаренко чалади. 19.10 Ҳужжатли фильм. 20.30 «Время». 21.00 «Коллаж. 21.05 Долзарб интервью. 21.15 Бу бўлган... бўлганди. 21.40 Нинго. 23.10 ТСН. Янгиликлар телевизион хизмати. 23.25 ВЛКСМ XXI съезди кундалиги.

MT II

8.00 Эрталабки гимнастика. 8.15 Бордами ёки полизда. 8.35 ва 9.35 Адабиёт. 9.05 ва 10.05 Инглиз тили. 10.35 ва 11.05 Илмий-оммабоп фильм. 12.05 Л. В. Бетховен. Скрипка ва оркестр учун концерт. 12.50 Тушимга катта зал кирибди. 13.35 Илк қувончлар. 7-серия. 15.00 Бадминтон. Европа чемпионати. 16.30 Қадрдон ўлка кўшиғи. 16.45 Презентация-3. 17.55 Коллаж. 18.00 «Время». 18.30 Спорт программаси. 19.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 19.45 Информацион программа. 20.30 РСФСР шаҳарлари телестудиялари. 21.00 Футбол. «Днепр» — «Динамо» (Киев). 22.50 Спорт ҳамма учун. 23.05 Алвасты. Бадий фильм. 00.20 Бадминтон. Европа чемпионати.

Шанба

14 апрель

УзТВ I

9.00 «Ассалоом алайкум». 10.00 Отни ким эгалайди? Бадий фильм. 11.10 Эгулик йўлида. 11.40 Концерт. 12.00 Ер — бойлигимиз. 12.35 Дўстлик программаси. 13.55 «Тошкент» студияси кўрсатади. 15.05 Юксалиш йўлидан. 15.35 Саломатлик манбаи. 18.05 Мактаб ўқувчилари учун. 18.50 Шеърят дефтаридан. 19.00 Узбек тилини ўрганамиз. 19.30 «Ахборот». 19.45 Концерт. 20.15 Оқшом эрталари. 20.30 «Время». 21.00 Дўстлик экрани. 22.00 Ҳафтанома. 22.40 Машраб Бобоев. Мушукул савдо спектакли.

УзТВ II

ДУШАНБЕ КўРСАТАДИ: 9.15 Савту калом. 10.15 Баҳорнинг ўтти етти лаҳзаси. Бадий фильм, 1 ва 2-сериялар. 12.35 Бизнинг хазинамиздан.

ФРУНЗЕ КўРСАТАДИ:

15.05 Мультфильм. 15.15 Реклама. 15.25 Телефильм. 16.00 Бравонинг хати. Бадий фильм. 17.30 Самбо. Ешлар ўртасида СССР биринчилиги. 18.00 Кино, ҳаёт, китобхон. 19.00 Мезгил. 19.10 Қирғизистон ССР Олий Совети сессиясида. 21.00 Дўстлик экрани. 22.00 Қирғизистон ССР Олий Совети сессиясида.

MT I

6.00 «120 минут». 8.00 Онам, дадам ва мен. 8.30 Чамшлар. 9.00 Йил фасллари. 10.00 «Бурда модери» теклиф этди. 10.30 Сўвсий мулоқотлар. 11.00 Партнер. 11.30 Оила экрани. 13.00 Россия суверенитети. 1-курсатув. 14.00 Сергей Березин кўшиқлари. 14.10 Бахтли тасодиф. 14.25 Ҳаёт формуласи. 15.20 Камалак. 15.50 Катта ҳаёт. Бадий фильм, 1-қисм. 17.30 Халқаро панорама. 18.15 Катта ҳаёт. Бадий фильм, 2-қисм. 19.45 Халқаро конкурслар лавреати Д. Хворостовский куйлайди. 20.30 «Время». 21.00 Долзарб интервью. 21.10 Телескоп. 21.30 Моррисвелла калъасидаги шарпа. Бадий фильм. 23.00 Концерт. 23.50 Ҳужжатли фильм. 24.00 ВЛКСМ XXI съезди кундалиги.

MT II

7.30 Эрталабки гимнастика. 7.45 Концерт. 8.15 Иттифоқдеш жумхуриялар кинофундишчаси. 8.40 Биринчи Бастилия. Бадий фильм. 9.55 Рус тили. 10.25 Коллаж. 10.30 Муслиқий канал. 12.30 Киришга руҳсат этинг. 13.00 Дўстлик меридианлари. 13.35 Ватан осмонини ҳимоя қилиб. 13.45 Информацион программа. 14.30 О. Сулейменов. Инсонга таъзим қил. Ер. Поэма. 15.05 Уз дардини энгиш. 15.20 А. Онеггер. Шекспирнинг «Бүрнот» ёзилган предюдия. 15.30 Оролга ёрдам беринг телемарафони, 1-қисм. 16.30 Совет Россияси видеоканали. 18.35 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 19.00 «Оролга ёрдам беринг Телемарафони, 2-қисм. 20.30 «Время». 21.00 Оролга ёрдам беринг телемарафони, 3-қисм. 22.00 «Пил» белгиси билан, 1-қисм. 22.45 Бадминтон. Европа чемпионати. 23.15 «Пил» белгиси билан, 2-қисм. 00.45 Концерт. 01.05 «Пил» белгиси билан. 02.05 Киноконцерт. 02.55 «Романининг қаҳрамонлари». Бадий фильм.

Якшанба

15 апрель

УзТВ I

9.00 «Ассалоом алайкум». 10.00 Мактаб ўқувчилари учун. 10.25 Спорт программаси. 11.25 Дўстлик чаманзориде. 11.55 Ҳамза Имомбердиев. Секрлар ҳарфлар ороли. Қўнғирқо тарининг спектакли. 12.50 Алифбо сабоқлари. 13.25 Мушоҳада. 14.15 Телефильм. 14.35 Илгор таъриба мактаби. 18.00 Қўшиғим, жон қўшиғим. 18.40 «Ешлик» студияси кўрсатади. 19.30 «Ахборот». 19.45 Кино жавонидан. 20.30 «Время». 21.00 Якшанба оқшомиде. 21.40 Мультфильм. 22.00 «Ахборот». 22.20 Оталар сўзи ақлининг кўзи.

УзТВ II

ДУШАНБЕ КўРСАТАДИ 9.00 Муслиқий ахборот. 10.05 Реклама. 10.15 Кинобаннинг виторинаси. 10.55 Футбол, футбол, футбол. 11.55 Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси. Бадий фильм, 3 ва 4-сериялар. 18.00 Бадий фильм. 19.15 Телетомашбин ҳамроҳи. 19.45 Забон доши — ҳақон доши. 20.30 «Время». 21.00 Концерт. 22.00 Ҳафта. Информацион программа. 22.30 Кўхи баланд (давоми).

MT I

7.30 Спорт ҳамма учун. 7.45 Ритмик гимнастика. 8.15 Спортлобо тираки. 8.30 Эрта саҳарлаб. 9.30 Ватан хизматида. 10.30 Тонгги дам олиш программаси. 11.00 Дунё бўйлаб. 12.00 Здорьева. 12.45 Улим архиви. Бадий фильм, 5-серия. 14.15 Педагогика ҳамма учун. 15.15 Кишлоқ янгиликлари. 16.30 Ошиқ бўёқчи ҳақида эртак. Бадий фильм. 18.00 Шафқат ҳафтаси. 18.30 Мультфильм. 18.45 Самогончилар. Бадий фильм. 19.05 Ҳамтовоқлар. Бадий фильм. 20.30 «Время». 21.00 Абдиқат ҳақида ўйлар. 21.15 П. И. Чайковский. 100 та романс. 21.35 Ҳужжатли фильм. 21.50 Джай портретлари.

MT II

7.30 Зарядкага сафланнинг. 7.45 Бир партия шахмат ўйнаш. 8.00 Мультфильм. 8.15 Биз кўшини бўлиб шарадди. Бадий фильм. 9.30 Ҳужжатли фильм. 10.00 Урсалар — қоч. Бадий фильм. 11.30 Коллаж. 11.35 Биз яшаватган олам. 12.25 Ҳамдўстлик видеоканали. 14.55 Миллий баскетбол ассоциацияси профессионаллари ўртасида баскетбол бўйича АҚШ чемпионати. 16.00 Совет Россияси видеоканали. 18.30 Пленета. 19.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 19.45 Бу шахмат эмас, бу... 19.55 Бадминтон. Европа чемпионати. 20.30 «Время». 21.00 Даниил князь Галицкий. Бадий фильм.

Футбол МАВСУМОЛДИ БАҲСЛАРИ

БУГУН «ПАХТАКОР» КОМАНДАСИ ФУТБОЛ БУЙИЧА МАМЛАКАТ ЧЕМПИОНАТИ УЙИНЛАРИНИ БОШЛАЙДИ

Мавсум бошлангунга қадар «Пахтакор» футбол клуби на ишқибозлар билан, на журналистлар билан учрашув ўтказгани йўқ. Бир ҳисобдан, тўғри қилишгандир...

Жумҳурият вақтли матбуоти саҳифаларида УзТАГдаги ҳамкасбларимизнинг команда бош тренери Ф. Новиков таърифланган мақолалари эълон қилинганлиги кўпчиликка маълум (ҳазирги шундаки, айнан шу икки муаллиф ўтган йилги собиқ бош тренер В. Носовни ҳам таърифни «келтириб» езишган эди). Шу сабабдан команда сафарга жўнашдан бир кун олдин ишқибозларни қизиқтиратган айрим саволларга жавоб олиш мақсадида мен «Пахтакор»нинг маҳаллий тренери А. ТОЛИБЖОНОВ билан учрашганини лозим топдим.

— Аскар Имомжонович, кундуз ҳарчанд уринсан ҳам сизларни учратолмадим...

— Биласизми, ҳар йилги мамлакат биринчилиги очилиши арафасида командамиз билан бирга жумҳурият физкультура ва спорт Давлат комитети ёнидаги авиахалокатга учраган пахтакорчилар хотирасига ўрнатилган ёдгорлик-пойига қўлчамбарлар қўямиз. Боткин қабристонига бориб қомандошларимиз қабрларини зиярат қилиб ёдга оламиз. Бугун ҳам шундай бўлди. Кейин эса Қибрайда сўнгги машгулотларимизни ўтказдик. Эрта билан Москвага учамиз. У ерда биринчи кун тайёргарлик қўриб, сўнгга Ленинградга кетамиз.

— Сафар олдиндан кўп вақтингизни олимпиадга ҳаракат қилмади. Команданинг мавсумга қўرған тайёргарлиги ҳақида нималар дея оласиз!

— Мавсумолди машгулотлари давомиди 23 та ўртоқлик ва текширув (контроль) ўйинлари ўтказилди. Бундан кўзла-

Утган йилнинг охири ва шу йилнинг боши спорт соҳасида кутулмаган воқеаларга бой бўлди. Дастлаб СССР Давлат спорт комитети футбол ва хоккей бошқармаси ҳамда СССР футбол федерациясига янги ташкил этилган футбол лигалари Иттифоқи қўшилди. Хукумат қарорига биноан ҳудди ана шу сўнгги ташкилот СССР чемпионатларини ўтказиши лозим эди. У чемпионат йазминин ишлаб чиқди ва мўҳокамага қўйди. Низом Бўйича бу йил олий лигада 18, биринчи лигада эса 38 команда кураш олиб бориши мўлжалланган эди. Бироқ йил бошида Москвада бўлиб ўтган футбол Федерациясини южрония комитетининг таъсис сўзиди южоридидаги низомни «спорт принципларини қўпол равишда бузиш» деб ҳисоблади ҳамда сўзд қарорига мувофиқ «ҳокимиятнинг ўз қўлига олди. Чемпионат қандай ўтказиб келинаётган бўлса — шундайлигича қолади, деб қарор қилинди. Бизда ўзаро баҳс кетаётган вақтда Москвага шошиллич телеграмма келди. Халқ-

ган асосий мақсадларимиздан бири янги келган ўйинчиларни амалий текшириб кўриш, команда услубини меъёрга солиш бўлди.

20 марта мамлакат чемпионатининг иккинчи лигасида қатнашаётган Ўзбекистон командалари ўйинчиларидан иборат терма команда билан ўртоқлик учрашуви ўтказдик. Мақсад «Пахтакор» сафини маҳаллий футболчилар ҳисобига тўлдирish эди. Шу ўйин натижасида командага бир неча ўйинчи таклиф этилди.

— Ўзбекистонда миллий фут-

аро футбол ассоциацияси (ФИФА) президенти ҳамда бош секретари имзо чеккан бу хабарда «Биз фақат бир ташкилотни тан оламиз, агар икки эъдиётларини тезроқ ҳал қилиб аниқ бир қарорга келмасангиз — Совет футболини талқор майдонда иштирок этиш ҳўқуқидан маҳрум қиламиз». Телеграмманинг умумий мазмунини ана шундай эди.

Шошиллич тадбир кўриш натижасида бир қарорга келинди. Кичик ташкилот каттасига ўриндиқни бўшатиб берди. — 1990 йилги СССР чемпионатини ўтказишга федерация бошчилиги қиладиган бўлди.

Бироқ, ҳамма машааша шундан кейини бошланди. 15 февралда Тбилисда бўлиб ўтган Грузия футбол федерациясининг таъсис сўзиди шу йилдан бошлаб миллий чемпионат ўтказишга қарор қилди. Яъни СССР чемпионатининг олий, биринчи ҳамда иккинчи лигасида иштирок этиб келган Грузия командалари энди, мустақил ўз миллий чемпионатида иштирок этадиган бўлдилар. Бу йилги Грузия чемпионатининг

олий лигасида 18, биринчида 20 ҳамда иккинчи лигада 60 коллектив кураш олиб бордилар.

Грузия футбол федерациясининг қарори Литва норасмийларини ҳам четда қолдирмади. Бутун республика бўйлаб «Литва спортчилари СССР чемпионатида иштирок этишдан бош торгани» деган ҳайжирқилар янград. Орадан кўп ўтмай СССР футбол федерациясини Вильнюсининг «Жалгирис» клуби биринчилиқда қатнашмаслиги тўғрисида телеграмма олди.

СССР чемпионати ҳали бошланмасдан барбод бўлиши хавфи тўғилди. Бироқ бунга эtib келмади. Олий лигада 16. ўринга 13, биринчи лигада 22 ўринга 20 команда баҳс бошлашига келишилган ҳолда низомга ҳам тўзаткиш киритилди. Бу йил олий лигада сўнгги ўринда қолган команда тушиб кетиб, келаси мавсумда бир йўла биринчи лиганинг 1—4 ўринларини қўлга киритган коллективлар олий лигада чиқадилар.

Аброр ИМОМЖОНОВ.

дан ёрдам сезилмади, қарши чиққанлари ҳам бўлди.

— Охириги ўртоқлик учрашувлари сизларни қаноатландирдим!

— 27 марта Қибрайдаги стадионимизда Находканинг «Океан» командасини қабул қилдик. Очиги, ярим ҳимоячиларимиздан кўнглимиз тўлмади. Учрашув 1:1 ҳисобида дуранг натижа билан тугади (тўпни «Пахтакор»дан Р. Галеев киритди). 30 марта эса Фрунзеда маҳаллий «Олга» командасининг меҳмони бўлдик. Бу ўйинда ҳам олдинги учрашув-

ереванлик Х. Огонесянлар ҳам «Пахтакор» шарафини ҳимоя қилдилар.

— Увуиниларимиз «Пахтакор» сафини майдонга тушадиган ўйинчилар рўйхати билан танишишни орзиқиб кўтаётдилар.

— Рўйхатга бирон-бир ўзгартириш киритиш умуминилгини инкор этмаган ҳолда эълон қилишнинг мумкин:

Дарвозабонлар — А. Яновский, Г. Безденежных, Е. Рахалин;

Ҳимоячилар — Г. Деянсов, М. Билолов, С. Бондаренко, А. Милляев, У. Рўзимов, А. Тихонов, С. Тишин;

Ярим ҳимоячилар — М. Кабаев, М. Қосимов, А. Пятничкин, И. Шарипов, Х. Огонесян, О. Усмоноҳўжаев;

Ҳужумда — И. Шкварин, А. Абдураимов, Р. Галеев, О. Тиллаев.

Олти йилдан бери «Бу йил «Пахтакор» олий лигага чиқади!» — деган анъанавий саволи беришини эп билмадим. Бу ёғи команда ўйинчилари ва раҳбарларининг ўзларида қолган. Ҳеч бир йили бу мавсумдагидек қўлай имконият бўлмаган, икки эмас, уч эмас, бир варақанига тўрт команда олий лигага ўтиш ҳуқуқига эгадирлар.

Шу ўринда футбол ишқибозларини командамизга бевоиста ва билвосита раҳбарлик қилувчи ўртоқлар билан ҳам таништириб ўтишни маълум қўрдим.

Команда бошлиғи — Б. Абдураимов;

Команда бош тренери — Ф. Новиков. Тренерлар — В. Борисов, В. Кольцов, А. Толибжонов. «Пахтакор» футбол клуби президенти — Я. Якубов, ўринбосари — Р. Мирманян.

Ўзбекистон ССР физкультура ва спорт Давлат комитети футбол бўлимининг мудири — В. Солохо.

Рустам ШОЖАЛИЛОВ. «Тошкент ҳақиқати» муҳбири.

ОМАД БЎЛСИН, СЕНГА ЁР

бол шаклланишига, миллий командага вунжуда келишига нималар тўсиқлики қилаётми, деб ўйлайсиз!

— Бошқа соҳаларга ўхшаб футболда ҳам кўп нарсга қўйилган бошланади. Ишқибозларга маълумки, «Пахтакор» жумҳуриятимизнинг бош командаси ҳисобланади. Шу сабабли аввало футбол мактаблари, қолаверса, Ўзбекистон ва мамлакат иккинчи лигасида қатнашаётган командалар раҳбарлари маҳаллий футболчилар этиштиришга виждонан ёндошсалар, тўсиқлилик қилмасалар, сиз айтган маселалар ўз ечимини осон топарди.

Ғалимининг исботи учун биргина маълумот айтаман. Самарқанднинг «Динамо» командаси ҳужумчиси Олим Тиллаевни «Пахтакорга» қабул қилишда айрим раҳбарлар томони-

даги ҳисоб такрорланди (тўпни И. Шкварин киритди).

Мустафо Билолов ва Сергей Бондаренко ветеран футболчилар бўлишларига қарамай ҳимоя чизигида муस्ताҳкам ўйин кўрсатмоқдалар. Хужумчи Игорь Шквариннинг тезкорлиги кўпчиликти хурсанд қилишга ишонтиряпти.

— Энди янгиларга ўтсан...

— Таклиф қилинганлар орасида И. Шарипов, О. Тиллаев (иккаласи ҳам Самарқанднинг «Динамо»дан), О. Усмоноҳўжаев (Тошкент)лардан умидимиз катта. Фақат улар ўз устларига ишларлари, жисмоний тайёргарлики кучайтиришлари лозим.

Булардан ташқари қўқонлик дарвозабон Е. Рахалин, фарғоналик ўйинчи А. Тихонов, Москвалик С. Тишин ва

«ПАХТАКОР» КИМЛАР БИЛАН ЎЙНАЙДИ

Биринчи гавра

- 7 апрель. «Зенит» — «Пахтакор». 10 апрель. «Нефтичи» — «Пахтакор». 17 апрель. «Пахтакор» — «Нистру». 20 апрель. «Пахтакор» — «Металлург». 26 апрель. «Локомотив» Г. — «Пахтакор». 29 апрель. «Фавел» — «Пахтакор». 6 май. «Пахтакор» — «Динамо» Ст. 9 май. «Пахтакор» — «Ростсельмаш». 15 май. «Қайрат» — «Пахтакор». 30 май. «Кузбасс» — «Пахтакор». 2 июнь. «Локомотив» М. — «Пахтакор». 7 июнь. «Пахтакор» — «Шинник». 10 июнь. «Пахтакор» — «Геолог». 14 июнь. «Спартак» — «Пахтакор». 17 июнь. «Котайк» — «Пахтакор». 2 июль. «Тирас» — «Пахтакор». 5 июль. «Таврия» — «Пахтакор». 11 июль. «Пахтакор» — «Қўбаны». 14 июль. «Пахтакор» — «Динамо» (Сх).

МУХЛИСЛАР МАҚТУБИДАН

«Бу йил «Пахтакор»дан меҳмонда ҳам, ўз майдонидида ҳам фақат ҳужумкор ўйинлар кутамиз. Ҳеч бўлмас шу йил ишончимиз оқланади — деган умиддамиз...» Тошкентлик мухлис Ф. Турсуновнинг бизга йўллаган мактубида шу сўзларни учратамиз. Янгиёул ноҳисси. Қуйбўшев қишлоқ совети Пахтабод кўчаси, 29-уйда яшовчи О. Тожибоев, Акмал Икромов ноҳия ички ишлар бўлими ходими Ш. Олимбеков, Калинин ноҳиясидаги 45-мактаб ўқувчилари ва бошқалар ҳам ушбу фикрга уйғун истақларини ўз хатларида изҳор этганлар. Газетхонларнинг бу яхши нияти рўёбга чиқишига ҳаммамиз тилакдошимиз.

ЭНГ... ЭНГ...

Олий лигада бир мавсумда энг кўп тўп киритиш соҳасидаги мусобақада пахтакорчилардан икки киши лауреат унвонини қўлга киритган. 1988 йил Б. Абдураимов 22, 1983 йилда эса А. Якубик 23 марта рақиблар дарвозасини аниқ ишонга олган. Биринчи лигадаги рекорд ҳам Б. Абдураимовга тегишли. 1972 йилги мавсумда у 34-бор тўп киритган.

СССР терма командаси сафини пахтакорчилардан энг кўп (17 марта) В. Фёдоров майдонга тушган.

«Пахтакор» тарихида Г. Федотов номли клубга аъзо бўлган ўйинчиларни эслаб ўталик: Т. Красникий — 106, Б. Абдураимов — 104, ҳамда А. Якубик — 114 та тўп киритган.

Олий лигада энг кўп учрашув ўтказган пахтакорчи ҳам ҳозирги команда бошлиғи Б. Абдураимовдир. У 302 ўйинда майдонга тушган.

И. Секек олий лигада (145 учрашув), В. Тихонов эса биринчи лигада (67) энг узок вақт «Пахтакорга» мураббийлик қилганлар. Энг қисқа раҳбарлик Т. Исоқов йили 14 сентябрда бош тренер этиб тайинланган бўлса, 21 декабрда бу вазифани тошгарди.

СССР чемпионати учрашувларида ҳаммаси бўлиб 36 спортчи «Пахтакор» дарвозасини қўриққанлар. Олий лигада Ю. Шпенгичков энг кўп (177 марта) «соқчи»лик қилган бўлса, биринчи лигада бу кўрсаткич А. Яновскийга тегишлидир. У бу йил ҳам «Пахтакор» составида майдонга тушадиганлар рўйхатида бор.

1975 йил СССР чемпионатининг олий лигасида «Пахтакор» Киев динамочиларини 5:0 ҳисобида мағлубиятга учратган. Уша йили киевлик футболчилар СССР чемпиони, кубок эгалари Европа кубогини ҳамда суперкубокни қўлга киритганликлари учун ҳам — пахтакорчиларнинг бу ғалабаси жумҳуриятимиз спорт ишқибозлари ёнида доимо сақланади. «Пахтакор» Москваининг «Динамо» клубидан энг яхши ҳисобда (0:8) мағлубиятга учраган.

Муҳаррир Н. НАСИМОВ.